

# Пілотка ліщинових горіхів

Василь Чухліб

Хлопці йшли на розвідку в горішник. І Сергійка гукали:

— Ходімо з нами!

— Я пішов би, — тихо сказав Сергійко. — Але мама заслабла. Так мені треба бути на хазяйстві.

— Ну, дивися, діло твоє, — поважно мовив Лаврик.

— Хазяїн знайшовся! Сергійко-мамійко! — кепкував Валерка.

— Я вже іншим разом, — Сергійко аж зіщулився, ніби був винен у тому, що не може піти з хлопцями...

У горішнику було таємниче-тихо і золотаво-зелено. Горіхів спершу наче й не видно, але як постояти довгенько, задерши голову, то вони починають вигулькувати і там і сям. Як зірки на небі.

Та спробуй їх дістати. Дениско був найвищий, тож нагинав гілки. Лаврик шелестів у лапатовому листі, вишукував і зривав горіхові китиці, в яких гніздилося щонайменше по два, а то й по три-чотири горіхи. Восени вони стають лузанцями і самі вистрибують із своїх гніздечок. А зараз були ще недоспілі, й Валерка підбирав кетяги і вилузував горіхи в пілотку.

— Ще не повна? — час від часу запитували його хлопці.

— Що, вже вхоркалися? — сміявся Валерка. — Рвіть, рвіть. У моїй пілотці ще стільки, та ще півстільки, та ще чверть стільки вміститься.

О, та пілотка Валерчина — заздрість усіх кутківських хлоп'ят. Її подарував йому старший брат Максим, що недавно повернувся з армії і тепер трактористом у колгоспі. Завелика на Валерку пілотка, але ж справжня, в яких тільки бувальцях не була — і на землі, й у небі. В ній Максим з літака стрибав з парашутом, і по-пластунськи повз за "язиком", і в атаку ходив на військових ученнях. А Валерка, мабуть, і спить у пілотці. І поносити дає не кожному — тільки своїм вірним друзям. Звичайно, й Денискові та Лаврику.

— Годі потрошити! — гукає Валерка. — Бач, розходилися. І людям залиште.

Годі то й годі. Хлопці схиляються над пілоткою, задоволено пересипають у пригорщах гладенькі, немов поліровані, горішки. Понесуть на пробу, а через тиждень-два нарвуть вже доспілих — то будуть на зиму. Підсушить мати їх на черені, кине в торбину з соняшниковим насінням — кращих ласощів не треба.

Випірнули з-під ліщинового шатра на вузьку стежечку, що вела попід косогором до села. Несли пілотку по черзі.

— Давайте до Сергійка зайдемо, — запропонував Лаврик. — Ото завидки його візьмуть!

Ворота на обійстя були чомусь відчинені, на грядках порпалися кури.

На ганку сидів Сергійко, зсунув плечі, нагнув голову.

Оце так хазяйнуєш! А ми ось... — почав було Валерка й осікся: коли Сергійко підвів голову, очі його були повні сліз.

З хати вийшла баба Федориха, сусідка Сергійкова.

Не до гульні йому зараз, хлопці. Матір його в лікарню забрали. А батько на баржі плаває по Десні, аж пізньої осені додому заявиться. То я вже за Сергієм пригляну, поки Варвара одужає. Хлопці не знали, що казати, як утішати Сергійка. Посідали біля нього на ганку й мовчали. Мовчати було важко, і Валерка пішов виганяти із грядок курей, а Дениско зачинив ворота.

А потім Валерка, заїкаючись, сказав:

— Сергійку, я більш не буду тебе дражнити... І якщо хочеш —г І будемо робити все разом.

Сергійко мовчав.

— Не зачіпайте його, — шепнула хлопцям бабуса Федориха. — Може, йому треба побути зараз одному.

— Так ми ще прийдемо, — сказав Лаврик.

Хлопці підвелися і, ступаючи слід у слід, пішли до хвіртки. На ганку біля Сергійка залишилась пілотка з ліщиновими горіхами...